

Udskriftsdato: 14. december 2025

KEN nr 9238 af 13/04/2021 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2020-80-0567

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 2020-80-0567

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2020-80-0567

Ekstra Bladet får kritik for ukorrekt oplysning

I en artikel bragt i august 2020 omtalte Ekstra Bladet Højesterets kendelse om, at der var sket en krænkelse af en forvaringsdømts rettigheder efter Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, men at der ikke var tilstrækkelig grundlag for at vurdere, om forvaringen skulle ophæves. Det fremgik blandt andet af artiklen, at den forvaringsdømte i sit hjemland Rumænien tidligere blev idømt fem års fængsel i en voldtægtssag. Den forvaringsdømte klagede til Pressenævnet over, at det er ukorrekt, at han blev idømt fem års fængsel i en voldtægtssag, idet han rettelig blev idømt 1 års fængsel for voldtægtsforsøg. Den forvaringsdømte klagede endvidere over, at artiklens overskrift ”Højesteret afviser løsladelse: Voldtægtsmand er for farlig” er misvisende. Pressenævnet udtalte kritik af Ekstra Bladet for at have bragt den ukorrekte oplysning, men udtalte ikke kritik for overskriftens formulering.

[Klager] ved advokat [Advokaten] har klaget til Pressenævnet over artiklen *”Højesteret afviser løsladelse: Voldtægtsmand er for farlig”*, som blev bragt den 11. august 2020 på Ekstra Bladets netavis ekstrabladet.dk, idet han mener, at god presseskik er tilsidesat.

[Klager] har klaget over, at artiklen indeholder ukorrekte oplysninger, og at artiklens overskrift er misvisende.

1 Sagsfremstilling

Den påklagede artikel

Ekstra Bladet bragte den 11. august 2020 artiklen *”Højesteret afviser løsladelse: Voldtægtsmand er for farlig”* på Ekstra Bladets netavis ekstrabladet.dk. Artiklen har følgende underrubrik:

”Rumænsk voldtægtsdømt mand slipper ikke af med sin tidsubestemte forvaringsdom efter grove sexforbrydelser i Aarhus, og tilbage til sit hjemland kommer han ikke foreløbig”

Af artiklen fremgik følgende:

”[Klager] får ikke umiddelbart sin vilje.

Den nu 38-årige rumænske statsborger, der i 2009 blev udvist af Danmark og idømt lovens strengeste straf for voldtægt og voldtægtsforsøg mod to kvinder i Aarhus, får ikke opløst sin tidsubestemte forvaringsdom.

Det fremgår af en skriftlig kendelse, som netop er afsagt af Højesteret i København.

Den umiddelbare konsekvens er, at danskere stadigvæk ikke risikerer at støde ind i manden, der er dømt for en usædvanligt grov voldtægt i og voldtægtsforsøg Danmark. Som ung mand blev han desuden dømt for et voldtægtsforsøg i sit hjemland.

Rumæneren blev for få år siden af psykiatriske overlæger og af Retslægerådet stemplet som farlig, lystløgner og karakterafvigende. Men retspsykiatere har i de senere år nået frem til, at han ikke længere er farlig.

Retslægerådet har til gengæld afvist at revurdere [Klager]s farlighed, da hans restriktive afsoningsforhold angiveligt har forhindret rådets eksperter i at foretage den vurdering på et sikkert grundlag.

Krænkende afsoning

Højesteret finder, at der som følge af de lægelige udtalelser og under hensyn til grovheden af den kriminalitet, han var dømt for, ikke er tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at fortsat forvaring ikke er nødvendigt for at forebygge fare for andres liv, legeme, helbred eller frihed.

I kendelsen når dommerne dog frem til, at der i forhold til [Klager]s afsoningsforhold uden adgang til for eksempel udgang og resocialisering er sket en krænkelse i forhold til hans rettigheder, som de er formuleret i Menneskerettighedskonventionen.

Højesteret kritiserer anklagemyndigheden for ikke at have sikret den dømte afsoner friere forhold, så der kan foretages en sikker og velunderbygget vurdering af hans farlighed. Han er efter dommernes mening som følge af sin nationalitet blevet 'stillet ringere' end andre i samme situation.

Kriminalforsorgen får derfor påbud om hurtigst muligt at sikre, at der straks i forhold til [Klager] bliver iværksat ændrede, friere afsoningsforhold.

Stor sejr, lille nederlag

Rumænerens advokat, [Advokaten], betegner det som en både en stor sejr og et lille nederlag.

- Jeg er rigtig glad for, at Højesteret slår fast, at der er sket en vedvarende krænkelse af min klients rettigheder. Jeg vil kalde det en totredjedels-sejr, og jeg kan garantere, at der nu vil blive rejst en erstatningssag, siger [Advokaten].

Han erkender til gengæld, at det er 'træls' for [Klager], at han fortsat betegnes som farlig, og at en løsladelse derfor ikke foreløbig kommer på tale.

Grov voldtægtssag

[Klager] har i mere end ti år afsonet en tidsubestemt straf for en meget grov voldtægt mod en dengang 28-årig kvinde i Aarhus og for få timer forinden at have forsøgt at voldtage en anden, ung kvinde.

Det 20-årige offer råbte op og blev reddet, da en tilfældigt forbipasserende blandede sig.

I sit hjemland blev [Klager] desuden som ung mand idømt fem års fængsel i en voldtægtssag.

I Retten i Aarhus og senere i landsretten blev der i forlængelse af forvaringsdommen stillet krav om, at den dømte skulle udvises af Danmark efter endt afsoning.

Farlig eller ej: Her er sagens kerne

Den voldtægtsdømte [Klager]s forsvarer, [Advokaten], forklarer, at Højesteret skåret ind til benet har taget stilling til, om den nu 38-årige rumæner stadigvæk er en farlig mand, og om retssystemet kan leve med, at han bliver overført til videre afsoning i sit hjemland.

Det sidste havde Rigsadvokaten på forhånd afvist. Det skete med den begrundelse, at Rumænien ikke kender til tidsubestemt straf, og at hans straf derfor ville blive vekslet til ti års fængsel. Resultatet ville derfor ti år efter dommen i Aarhus være, at [Klager] reelt vil være en fri mand.

I sit hjemland blev han som ung mand idømt fem års fængsel blandt andet for voldtægtsforsøg.

Usikker farlighed

I spørgsmålet om mandens farlighed har kernen været, om tiden er inde til at løslade [Klager] og dermed frigøre ham fra den tidsubestemte straf, han blev idømt i Aarhus i 2009 for voldtægt og et voldtægtsforsøg.

Konsekvensen ville i så fald være, at Højesteret skulle løslade rumæneren.

Det har ikke været et specielt nemt juridisk valg at træffe. Retspsykiatriske læger er på den ene side i de senere år nået frem til, at rumæneren ikke længere udgør en fare.

Danmark ikke blødsøden

Det har Retslægerådet på den anden side afvist at tage stilling til. Det har angiveligt ikke været muligt at vurdere [Klager]s farlighed, fordi han ikke har været på udgang eller haft et liv i en åben institution. Han har heller ikke haft adgang til at arbejde i fængslet eller skabe sociale kontakter under sin afsoning.

- Er han ikke farlig, skal han løslades. Så enkelt er det. Men problemet har været, at min klient har levet under et regime, hvor han ikke som normalt har haft mulighed for at arbejde for ikke at være farlig. I Danmark har vi ry for at være blødsødne, men den her sag viser jo, at vi faktisk er det modsatte, mener [Advokaten].

Oprindelig blev [Klager] idømt, hvad mange opfatter som lovens strengeste straf, fordi Retslægerådet dengang nåede frem til, at han var farlig, umoden, løgnagtig og karakterafvigende.

Han blev samtidig dømt til udvisning af Danmark efter endt afsoning. ”

Til artiklen er indsat en faktaboks med overskriften ”*FAKTA: Hvad betyder forvaring?* ”. Af faktaboksen fremgår følgende:

”Sammen med fængsel på livstid er forvaring den eneste sanktion i dansk strafferet uden tidsbegrænsning.

Modsat en anbringelsesdom, som gives til sindssyge kriminelle, så er forvaringsdømte egnede til at afsone i et fængsel.

Kun personer, som dømmes for personfarlig kriminalitet og seksualforbrydelser, og som regnes for at være farlige, hvis de er på fri fod, kan idømmes forvaring.

Efter tre års forvaring - og siden hen en gang om året - har afsoningsstedet pligt til at tage stilling til, om foranstaltningen skal fortsætte.

Rigsadvokaten har pligt til at sikre, at en forvaringsdømt ikke sidder længere end nødvendigt. Men det er op til retten at bestemme, om den dømte kan prøveudskrives, det vil sige løslades.

Inden der sker prøveudskrivning, vil der i reglen være et længere forløb, hvor den dømte først får ledsaget udgang og siden får lov til at forlade fængslet på egen hånd.

For at opnå de friheder kan Kriminalforsorgen stille en række betingelser, for eksempel at den dømte skal behandles med medicin, som hæmmer produktion af testosteron og sænker kønsdriften.

Gennemsnitligt set svarer tidsforløbet omkring det at få bevilget udgang for en forvaringsdømt til, hvis der var tale om en tidsudmålt fængselsstraf på mindst 12 års fængsel.

Kilder: Rigsadvokaten, Ritzau. ”

Efter offentliggørelsen

[Klager] ved advokat [Advokaten] sendte den 24. september 2020 følgende mail til Ekstra Bladet:

”Anmodning om rettelse af artikel (vores sagsnr. 5007087)

Jeg er advokat for [Klager].

Min klient har grundet sin afsoningssituation ikke mulighed for selv at tage kontakt til Dem. Jeg videreformidler derfor min klients anmodning om rettelse af følgende artikel: <https://ekstrabladet.dk/krimi/hoejesteret-afviser-loesladelse-voldtaegtsmand-er-for-farlig/8244388>

Det fremgår bl.a. af atiklen: ”I sit hjemland blev A desuden som ung mand idømt fem års fængsel i en voldtægtssag. ” Min klient oplyser, at han ikke i sit hjemland er idømt fem års fængsel i en voldtægtssag.

Min klient mener i øvrigt, at overskriften er misvisende: ”Højesteret afviser løsladelse: Voldtægtsmand er for farlig”

I Højesterets kendelse fremgår det: ”Efter de lægelige udtalelser har det som nævnt under de nuværende afsoningsforhold ikke været muligt med tilstrækkelig sikkerhed at vurdere, om A fortsat er til fare for andres liv, legeme, helbred eller frihed. Højesteret finder derfor og under hensyn til grovheden af den kriminalitet, han er dømt for, ikke tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at fortsat forvaring ikke er nødvendig for at forebygge den nævnte fare. ”

Det er således min klients opfattelse, at Højesteret ikke har afvist at løslade ham med henvisning til, at han er for farlig. Højesteret har derimod afvist at løslade ham fordi, at det grundet hans nuværende afsoningsforhold ikke har været muligt at vurdere, om han fortsat er farlig.

Med venlig hilsen

[Advokaten]

advokat (H)”

Ekstra Bladet rettede den 13. oktober 2020 sætningen ”I sit hjemland blev [Klager] desuden som ung mand idømt fem års fængsel i en voldtægtssag” til ”I sit hjemland blev [Klager] desuden som ung mand idømt i alt fem års fængsel i blandt andet en voldtægtssag” i den påklagede artikel.

[Klager] ved advokat [Advokaten] sendte den 14. oktober 2020 følgende mail til Ekstra Bladet, hvori mailen af 24. september 2020 fremgik:

”Med henvisning til nedenstående mail skal jeg høfligst spørge til, hvorvidt De har modtaget denne?

Med venlig hilsen

[Advokaten]

advokat (H)”

[Klager]s klage er modtaget i Pressenævnet den 22. oktober 2020.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

Korrekt information

[Klager] har anført, at det er ukorrekt, at han i sit hjemland Rumænien blev idømt fem års fængsel i en voldtægtssag.

[Klager] har henvist til følgende sætning, som fremgik af den påklagede artikel:

”I sit hjemland blev [Klager] desuden som ung mand idømt fem års fængsel i en voldtægtssag.”

Som citeret af Ekstra Bladet i svaret til Pressenævnet, fremgår det af Retten i Aarhus’ dom af 17. august 2009, at [Klager] ”efter det oplyste” blev straffet med 1 år for voldtægtsforsøg i sit hjemland. Rettens formulering antyder, at denne oplysning ikke var sikker.

Ekstra Bladet har i artiklen præsenteret dette som en sikker oplysning modsat Retten i Aarhus, som anførte, at [Klager] ”efter det oplyste” var straffet for voldtægtsforsøg i sit hjemland.

Såfremt Ekstra Bladet ønskede at præsentere dette som en sikker oplysning, burde Ekstra Bladet have præsenteret en mere sikker kilde. Alternativt kunne Ekstra Bladet have præsenteret oplysningen med samme usikkerhed som Retten i Aarhus.

[Klager] har i øvrigt bemærket, at han bestrider at have været straffet for voldtægtsforsøg i sit hjemland. [Klager] har gjort forsøg på at indhente sin straffeattest fra sit hjemland, men grundet hans nuværende situation er dette indtil videre ikke lykkedes. Det bør ikke være op til [Klager] at bevise, at han ikke har været straffet for det pågældende. Såfremt Ekstra Bladet ønskede at præsentere dette som en sikker oplysning, bør Ekstra Bladet kunne dokumentere dette.

Hertil kommer, at oplysningen om, at [Klager] blev ”idømt fem års fængsel i en voldtægtssag” ikke er i overensstemmelse med, hvad Retten i Aarhus har skrevet, idet det af dommen fremgår, at [Klager] i sit hjemland blev straffet med ”1 års fængsel for voldtægtsforsøg”.

Det er [Klager]s opfattelse, at den rettelse, som Ekstra Bladet foretog af artiklen den 13. oktober 2020, er et udtryk for Ekstra Bladets erkendelse af, at artiklen ikke er i overensstemmelse med dommen afsagt af Retten i Aarhus den 17. august 2009.

[Klager] har i øvrigt bemærket, at han ikke er tilfreds med den rettelse, som blev foretaget af artiklen den 13. oktober 2020, idet den nye sætning ”i sit hjemland blev han som ung mand idømt fem års fængsel blandt andet for voldtægtsforsøg” stadig præsenterer det som en sikker oplysning, at [Klager] i sit hjemland blev straffet for voldtægtsforsøg.

[Klager] har foreslået, at sætningen rettes til:

”I sit hjemland blev han som ung mand idømt 5 års fængsel.”

[Klager] har bemærket, at mails med den kryptering, som hans advokat [Advokaten] har anvendt, da han kontaktede Ekstra Bladet, alene kan sendes til såkaldte ”sikker mailadresser”, som er registreret i den offentlige certifikatsdatabase.

[Klager] har henvist til udskrifter fra blandt andet medarbejdersignatur.dk og en fejlmeddelelse og i den forbindelse bemærket, at chefredaktør [Chefredaktøren]s mail [Mailadressen] er registreret i den offentlige certifikatsdatabase.

Ud fra [Klager]s forståelse af den kryptering, som anvendes i den offentlige sikkerhedsdatabase, burde det ikke, som anført af Ekstra Bladet, være muligt at modtage en krypteret mail, som ikke kan åbnes. Af-senders system burde således blokere denne mail. Selv hvis det er muligt at modtage en sikker mail, som ikke kan åbnes, vil emnefeltet alligevel være synligt. [Klager] har i den forbindelse henvist til en udskrift fra datatilsynet.dk, hvoraf det fremgår, at emnefeltet i en krypteret mail ikke krypteres.

Selv hvis Ekstra Bladet ikke kunne læse hele henvendelsen fra advokat [Advokaten], kunne mediet således læse emnefeltet. Emnefeltet i advokat [Advokaten]s mails af 24. september 2020 og 14. oktober 2020 var ”Anmodning om rettelse af artikel”. Det er [Klager]s opfattelse, at Ekstra Bladet har pligt til at reagere på en sådan anmodning – også selv hvis mediet ikke kunne læse hele mailen. Dette kunne eventuelt være sket ved at svare tilbage på mailen og bedt om at få fremsendt denne på anden måde.

Overskriftens dækning

[Klager] har anført, at artiklens overskrift ”*Højesteret afviser løsladelse: Voldtægtsmand er for farlig*” er misvisende.

Overskriften antyder, at Højesteret har lagt til grund, at [Klager] er for farlig til at blive løsladt, hvilket er ukorrekt.

Af Højesterets kendelse fremgår:

”Efter straffelovens § 72 påhviler det anklagemyndigheden at påse, at en foranstaltning efter § 70 ikke opretholdes i længere tid og videre omfang end nødvendigt. Højesteret finder, at anklagemyndigheden i hvert fald efter udtalelserne i lægeerklæringen af 26. oktober 2017 skulle have taget initiativ til, at der blev iværksat et forløb, der ville gøre det muligt at vurdere Ts farlighed under friere forhold. Da årsagen til, at et sådant forløb ikke blev iværksat, var, at T var dømt til udvisning, og at der verserede en sag om overførsel til Rumænien, er T som følge af sin nationalitet blevet stillet ringere end danske

forvaringsdømte. Højesteret finder, at der herved er sket en krænkelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 14 sammenholdt med artikel 5. ”

Af lægeerklæringen af 26. oktober 2017, som også er citeret i Højesterets kendelse, fremgår følgende:

”Det fremgår af psykiatrisk speciallægeerklæring af 26. oktober 2017 bl.a., at T stadig har dyssoziale personlighedstræk, men at han har bedre selvindsigt end tidligere. Han er mindre impulsiv og er langt bedre til at håndtere sin vrede. Under de rammer, hvor han efter eget ønske har begrænset fællesskab, vurderes det, at der er væsentlig mindre risiko for recidiv til ligeartet kriminalitet end ved vurderingen i forbindelse med mentalundersøgelsen i 2008. Han har i mindst fire år ikke udvist tegn på farlighed. For at vurdere hans farlighed efter en eventuel prøveudskrivning fra forvaring er det nødvendigt at vurdere ham under friere rammer. Så længe han opholder sig i lukket regi og ikke er i udslusningsforløb, kan man ikke med sikkerhed udtale sig om, hvorvidt der er en risiko for ny personfarlig kriminalitet ved en prøveudskrivning. ”

Det fremgår senere af kendelsen:

”Efter de lægelige udtalelser har det som nævnt under de nuværende afsoningsforhold ikke været muligt med tilstrækkelig sikkerhed at vurdere, om T fortsat er til fare for andres liv, legeme, helbred eller frihed. Højesteret finder derfor og under hensyn til grovheden af den kriminalitet, han er dømt for, ikke tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at fortsat forvaring ikke er nødvendig for at forebygge den nævnte fare. ”

Det er således [Klager]s opfattelse, at Højesteret ikke har afvist at løslade ham med henvisning til, at han er for farlig. Højesteret har derimod afvist at løslade [Klager], fordi, at det grundet hans nuværende afsoningsforhold ikke har været muligt at vurdere, om han fortsat er farlig.

Højesteret konkluderer således, at det ikke har været muligt at vurdere [Klager]s farlighed, grundet hans afsoningsforhold, som udgjorde en menneskeretskrænkelse. Højesteret konkluderer på intet tidspunkt, at [Klager] er for farlig til at blive løsladt, omend det dog bemærkes, at Højesteret ikke mener, at der er hjemmel til at løslade ham, når de ikke kan vurdere, om han er farlig.

[Klager] har afslutningsvis bemærket, at han ikke har fundet andre medier, som har præsenteret Højesterets kendelse på samme måde som Ekstra Bladet.

2.2 Ekstra Bladets synspunkter

Korrekt information

Ekstra Bladet har anført, at mediet har rettet oplysningen om, at [Klager] i sit hjemland blev idømt fem års fængsel i en voldtægtssag.

Rettelsen skete på baggrund af en telefonisk henvendelse til Ekstra Bladet fra en politiassistent i Københavns Politi, som oplyste, at politiet havde modtaget en anmeldelse mod journalist [Journalisten] vedrørende oplysningen i artiklen om [Klager]s tidligere fængselsstraf.

Københavns Politi rettede henvendelse den 13. oktober 2020 til Ekstra Bladet og samme dag blev artiklen rettet.

Det fremgår nu af artiklen, at:

”I sit hjemland blev [Klager] desuden som ung mand idømt i alt fem års fængsel i blandt andet en voldtægtssag.”

Baggrunden for denne rettelse, er, at det fremgår af dom afsagt af Retten i Aarhus (3. afdeling) den 17. august 2009, side 12, at:

”Tiltalte er ikke relevant straffet i Danmark, men er efter det oplyste den 9. oktober 2001 straffet i Rumænien med 1 års fængsel for voldtægtsforsøg.”

Endvidere fremgår det af dommen, side 13, at:

”Han er opvokset i Rumænien og har været adfærdsforstyrret fra skolealderen, levet på gaden og sammenlagt i ca. 5 år været fængslet til 2006, hvorefter han illegalt har levet i flere europæiske lande.”

Det fremgår således af dombogen, at tiltalte [Klager] i alt er blevet idømt fem års fængsel, og at dette inkluderede en dom for voldtægtsforsøg, hvor han blev straffet med 1 års fængsel.

[Klager] har i svaret til Pressenævnet anført, at oplysninger om hans tidligere straf i Retten i Aarhus’ dombog af 17. august 2009 efter hans opfattelse ikke er ”en sikker oplysning”.

Ekstra Bladet er ikke enig heri og har bemærket, at det følger af Pressenævnets og domstolenes praksis, at medierne er berettigede til at lægge oplysninger fra myndigheder og særligt domstolene til grund for artiklerne. Retten gengiver naturligvis heller ikke forstraffe eller lignende, som har betydning for sagen og strafudmåling mv., medmindre retten har modtaget de fornødne oplysninger herom.

[Klager] har foreslået, at oplysningen om hans forstraf i artiklen rettes til følgende tekst:

”I sit hjemland blev han som ung mand idømt 5 års fængsel.”

Ekstra Bladet har hertil bemærket, at det er en kendsgerning, at [Klager] tidligere var straffet for voldtægt, og at den dom, han afsoner i Danmark, drejer sig om straf for voldtægt og voldtægtsforsøg mod to kvinder i Aarhus. Når [Klager] således er blevet dømt til forvaring for voldtægt begået i Danmark, er det naturligvis relevant for sagen, at han også tidligere var blevet dømt for voldtægtsforsøg.

Ekstra Bladet har endvidere bemærket, at advokat [Advokaten]s mail af 24. september 2020 til Ekstra Bladet ikke ses at være modtaget af Ekstra Bladet, og at [Advokaten]s mail af 14. oktober 2020 blev fremsendt i krypteret form og var derfor ikke læsbar. Pressenævnet er næppe det rette forum for tekniske diskussioner om modtagelse af mails i krypteret eller ikke-krypteret form.

Ekstra Bladet har i øvrigt bemærket, at artiklen allerede den 13. oktober 2020 blev rettet på baggrund af en henvendelse fra Københavns Politi, og at artiklen således var rettet allerede før, advokat [Advokaten] sendte en krypteret mail til Ekstra Bladet.

Ekstra Bladet har således korrigeret artiklen og afvist, at der er grund for kritik af Ekstra Bladet. Ekstra Bladet har for god ordens skyld oplyst, at Københavns Politi har meddelt, at politiet har lukket sagen vedrørende anmeldelsen af journalist [Journalisten] og at politiet således ikke foretager yderligere.

Overskriftens dækning

Ekstra Bladet har afvist, at artiklens overskrift *"Højesteret afviser løsladelse: Voldtægtsmand er for farlig"* er misvisende.

Artiklen gengiver loyalt og nuanceret Højesterets præmisser, herunder at:

"Højesteret finder, at der som følge af de lægelige udtalelser og under hensyn til grovheden af den kriminalitet, han var dømt for, ikke er tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at fortsat forvaring ikke er nødvendig for at forebygge fare for andres liv, legeme, helbred og frihed. "

I kendelsen når dommerne dog frem til, at der i forhold til [Klager]s afsoningsforhold uden adgang til for eksempel udgang og resocialisering er sket en krænkelse i forhold til hans rettigheder, som de er formuleret i Menneskerettighedskonventionen.

Højesteret kritiserer Anklagemyndigheden for ikke at have sikret den dømte afsoner [Klager] friere forhold, så der kan foretages en sikker og velunderbygget vurdering af hans farlighed. [Klager] er efter dommernes mening som følge af sin nationalitet blevet "stillet ringere" end andre i samme situation.

Det fremgår af straffelovens §§ 70 og 71, at en person – her [Klager] – kan dømmes til forvaring, hvis den pågældende har begået visse alvorlige forbrydelser. Betingelserne for forvaring er herudover, at:

"Det efter karakteren af det begåede forhold og oplysningerne om hans person, herunder navnlig om tidligere kriminalitet må antages at han frembyder nærliggende fare for andres liv, legeme, helbred eller frihed, og anvendelse af forvaring i stedet for fængsling findes påkrævet for at forebygge denne fare. "

Grundbetingelsen for at idømme eller opretholde forvaring er således, at den dømte er farlig for andre. I de ovennævnte præmisser konstaterer Højesteret, at Højesteret ikke har fundet grundlag for at antage, at [Klager] ikke fortsat frembyder fare for andres liv, legeme, helbred eller frihed. Højesteret finder derfor, at der ikke er grundlag for at ophæve dommen om forvaring. Højesteret udtaler med andre ord, at den anførte betingelse for forvaring – at [Klager] er farlig for andre - fortsat er opfyldt, da andet ikke er godtgjort.

Når det i overskriften anføres, at *"Højesteret afviser løsladelse: Voldtægtsmand er for farlig"*, er dette fuldstændig korrekt.

Højesterets nærmere begrundelse for og overvejelser vedrørende afgørelsen om at opretholde forvaringen er citeret og gengivet omhyggeligt i artiklen.

Ekstra Bladet har i øvrigt bemærket, at advokat [Advokaten]s synspunkter vedrørende Højesterets kendelse også fremgår af artiklen. Advokat [Advokaten] har i den forbindelse blandt andet forklaret følgende:

”Den voldtægtsdømte [Klager]s forsvarer, [Advokaten], forklarer, at Højesteret skåret ind til benet har taget stilling til, om den nu 38-årige rumæner stadigvæk er en farlig mand, og om retssystemet kan leve med at han bliver overført til videre afsoning i sit hjemland. ”

Advokat [Advokaten] er endvidere citeret for følgende:

”Er han ikke farlig, skal han løslades. Så enkelt er det. Men problemet har været, at min klient har levet under et regime, hvor han ikke som normalt har haft mulighed for at arbejde for ikke at være farlig...”

[Klager] har i svaret til Pressenævnet gengivet følgende uddrag fra Højesterets kendelse:

”Efter de lægelige udtalelser har det som nævnt under de nuværende afsoningsforhold ikke været muligt med tilstrækkelig sikkerhed at vurdere, om T fortsat er til fare for andres liv, legeme, helbred eller frihed. Højesteret finder derfor under hensyn til grovheden af den kriminalitet, han er dømt for, ikke tilstrækkeligt grundlag for at fastslå at fortsat forvaring ikke er nødvendig for at forebygge den nævnte fare. ”

Ekstra Bladet har gentaget, at følgende allerede fremgår af artiklen:

”Højesteret finder, at der som følge af de lægelige udtalelser og under hensyn til grovheden af den kriminalitet, han var dømt for, ikke er tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at fortsat forvaring ikke er nødvendig for at forebygge fare for andres liv, legeme, helbred og frihed.

I kendelsen når dommerne dog frem til, at der i forhold til [Klager]s afsoningsforhold uden adgang til for eksempel udgang og resocialisering er sket en krænkelse i forhold til hans rettigheder, som de er formuleret i Menneskerettighedskonventionen.

Højesteret kritiserer Anklagemyndigheden for ikke at have sikret den dømte afsoner friere forhold, så der kan foretages en sikker og velunderbygget vurdering af hans farlighed. Han er efter dommernes mening som følge af sin nationalitet blevet ”stillet ringere” end andre i samme situation”.

Ekstra Bladet har således i artiklen korrekt refereret Højesterets ovennævnte præmis om, at Højesteret ikke med tilstrækkelig sikkerhed kunne vurdere [Klager]s farlighed.

Ekstra Bladet har under henvisning til ovenstående sammenfattende afvist den indgivne klage.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Jesper Rothe, Anja Lundberg Andersen, Ulrik Holmstrup og Marlene Borst Hansen.

God presseskik

Korrekt information

[Klager] har klaget over, at det er ukorrekt, at han i sit hjemland Rumænien blev idømt fem års fængsel i en voldtægtssag.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er korrekte. Berigtigelse af urigtige meddelelser skal finde sted på redaktionens eget initiativ, hvis og så snart kendskab til fejl af betydning i de bragte meddelelser indgår. Berigtigelsen skal foretages i en sådan form, at læserne, lytterne eller seerne får klar mulighed for at blive opmærksom på berigtigelsen, jf. punkt A. 1 og A. 7.

Det følger videre af de presseetiske regler, at de under A og B anførte almindelige presseetiske regler også gælder for retsreportagen, jf. punkt C. 1.

Af artiklen fremgik blandt andet følgende:

”[Klager] får ikke umiddelbart sin vilje.

Den nu 38-årige rumænske statsborger, der i 2009 blev udvist af Danmark og idømt lovens strengeste straf for voldtægt og voldtægtsforsøg mod to kvinder i Aarhus, får ikke opløst sin tidsubestemte forvaringsdom.

Det fremgår af en skriftlig kendelse, som netop er afsagt af Højesteret i København.

Den umiddelbare konsekvens er, at danskere stadigvæk ikke risikerer at støde ind i manden, der er dømt for en usædvanligt grov voldtægt i og voldtægtsforsøg Danmark. Som ung mand blev han desuden dømt for et voldtægtsforsøg i sit hjemland.

Rumæneren blev for få år siden af psykiatriske overlæger og af Retslægerådet stemplet som farlig, lystløgner og karakterafvigende. Men retspsykiatere har i de senere år nået frem til, at han ikke længere er farlig.

Retslægerådet har til gengæld afvist at revurdere [Klager]s farlighed, da hans restriktive afsoningsforhold angiveligt har forhindret rådets eksperter i at foretage den vurdering på et sikkert grundlag.

Krænkende afsoning

Højesteret finder, at der som følge af de lægelige udtalelser og under hensyn til grovheden af den kriminalitet, han var dømt for, ikke er tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at fortsat forvaring ikke er nødvendigt for at forebygge fare for andres liv, legeme, helbred eller frihed.

I kendelsen når dommerne dog frem til, at der i forhold til [Klager]s afsoningsforhold uden adgang til for eksempel udgang og resocialisering er sket en krænkelse i forhold til hans rettigheder, som de er formuleret i Menneskerettighedskonventionen.

Højesteret kritiserer anklagemyndigheden for ikke at have sikret den dømte afsoner friere forhold, så der kan foretages en sikker og velunderbygget vurdering af hans farlighed. Han er efter dommernes mening som følge af sin nationalitet blevet 'stillet ringere' end andre i samme situation.

Kriminalforsorgen får derfor påbud om hurtigst muligt at sikre, at der straks i forhold til [Klager] bliver iværksat ændrede, friere afsoningsforhold.

[...]

Grov voldtægtssag

[Klager] har i mere end ti år afsonet en tidsubestemt straf for en meget grov voldtægt mod en dengang 28-årig kvinde i Aarhus og for få timer forinden at have forsøgt at voldtage en anden, ung kvinde.

Det 20-årige offer råbte op og blev reddet, da en tilfældigt forbipasserende blandede sig.

I sit hjemland blev [Klager] desuden som ung mand idømt fem års fængsel i en voldtægtssag.

I Retten i Aarhus og senere i landsretten blev der i forlængelse af forvaringsdommen stillet krav om, at den dømte skulle udvises af Danmark efter endt afsoning.

[...]

I sit hjemland blev han som ung mand idømt fem års fængsel blandt andet for voldtægtsforsøg.

Usikker farlighed

I spørgsmålet om mandens farlighed har kernen været, om tiden er inde til at løslade [Klager] og dermed frigøre ham fra den tidsubestemte straf, han blev idømt i Aarhus i 2009 for voldtægt og et voldtægtsforsøg.

Konsekvensen ville i så fald være, at Højesteret skulle løslade rumæneren.

Det har ikke været et specielt nemt juridisk valg at træffe. Retspsykiatriske læger er på den ene side i de senere år nået frem til, at rumæneren ikke længere udgør en fare.

Danmark ikke blødsøden

Det har Retslægerådet på den anden side afvist at tage stilling til. Det har angiveligt ikke været muligt at vurdere [Klager]s farlighed, fordi han ikke har været på udgang eller haft et liv i en åben institution. Han har heller ikke haft adgang til at arbejde i fængslet eller skabe sociale kontakter under sin afsoning.

- Er han ikke farlig, skal han løslades. Så enkelt er det. Men problemet har været, at min klient har levet under et regime, hvor han ikke som normalt har haft mulighed for at arbejde for ikke at være farlig. I Danmark har vi ry for at være blødsødne, men den her sag viser jo, at vi faktisk er det modsatte, mener [Advokaten].

Oprindelig blev [Klager] idømt, hvad mange opfatter som lovens strengeste straf, fordi Retslægerådet dengang nåede frem til, at han var farlig, umoden, løgnagtig og karakterafvigende.

Han blev samtidig dømt til udvisning af Danmark efter endt afsoning. ”

Ekstra Bladet rettede den 13. oktober 2020 sætningen ”I sit hjemland blev [Klager] desuden som ung mand idømt fem års fængsel i en voldtægtssag” til ”I sit hjemland blev [Klager] desuden som ung mand idømt i alt fem års fængsel i blandt andet en voldtægtssag” i den påklagede artikel.

På baggrund af sagens oplysninger lægger Pressenævnet til grund, at [Klager] i 2009 ved Retten i Aarhus blev idømt forvaring for voldtægt under særligt skærpende omstændigheder og forsøg på voldtægt.

Nævnet lægger endvidere til grund, at det fremgår af Retten i Aarhus' dom, at [Klager] efter det oplyste i 2001 blev straffet i Rumænien med 1 års fængsel for voldtægtsforsøg, og at han sammenlagt i ca. fem år har været fængslet til 2006.

Ekstra Bladet har erkendt, at oplysningen om, at [Klager] i sit hjemland blev idømt fem års fængsel i en voldtægtssag, er ukorrekt. Da Ekstra Bladet blev bekendt med fejlen, rettede Ekstra Bladet den 13. oktober 2020 oplysningen i den påklagede artikel.

Rettelsen blev imidlertid ikke bragt som en selvstændig artikel i den løbende nyhedsstrøm. Desuden kan læsere af den oprindelige artikel ikke forventes på ny at klikke ind på artiklen og på den måde blive gjort bekendt med rettelsen. Disse læsere har således ikke fået tilstrækkelig mulighed for at blive opmærksom på rettelsen, som derfor burde have været bragt særskilt på nyhedssitet som en nyhed i den løbende nyhedsstrøm med samme placering som den oprindelige artikel.

Pressenævnet finder, at den ukorrekte oplysning om, at [Klager] i sit hjemland blev idømt fem års fængsel i en voldtægtssag, kan virke agtelsesforringende for ham. På denne baggrund og uanset, at Ekstra Bladet efter offentliggørelsen rettede oplysningen, udtaler nævnet kritik af Ekstra Bladet for at bringe den ukorrekte oplysning om, at [Klager] i sit hjemland blev idømt fem års fængsel i en voldtægtssag.

Overskriftens dækning

[Klager] har klaget over, at artiklens overskrift *"Højesteret afviser løsladelse: Voldtægtsmand er for farlig"* er misvisende.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at overskrifter og mellemrubrikker i form og indhold skal have dækning i den pågældende artikel eller udsendelse, jf. punkt A. 6.

[Klager] har henvist til, at overskriften antyder, at Højesteret har lagt til grund, at han er for farlig til at blive løsladt, hvilket er ukorrekt.

På baggrund af sagens oplysninger lægger Pressenævnet til grund, at Højesterets ved kendelse afsagt den 11. august 2020 i forhold til spørgsmålet om ophævelse af forvaring fandt, at der som følge af de lægelige udtalelser og under hensyn til grovheden af den kriminalitet, [Klager] var dømt for, ikke var tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at fortsat forvaring ikke var nødvendigt for at forebygge fare for andres liv, legeme, helbred eller frihed.

Pressenævnet finder, at artiklens overskrift, herunder anvendelsen af ordene "er for farlig", er udtryk for mediets vurdering på baggrund af oplysninger fra Højesterets kendelse om, at der ikke fandtes tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at fortsat forvaring af [Klager] ikke var nødvendigt for at forebygge fare for andres liv, legeme, helbred eller frihed, som har tilstrækkelig dækning i artiklens brødtekst og de faktiske forhold. Nævnet udtaler derfor ikke kritik af Ekstra Bladet for overskriftens formulering.

Offentliggørelse af Pressenævnets kendelse

I medfør af medieansvarslovens § 49 pålægger Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af Ekstra Bladet at offentliggøre følgende til Pressenævnets logo som illustration:

”[rubrik]

Pressenævnet kritiserer Ekstra Bladet

[underrubrik]

Ekstra Bladet får kritik for ukorrekt oplysning

[tekst]

I en artikel bragt i august 2020 omtalte Ekstra Bladet Højesterets kendelse om, at der var sket en krænkelse af den forvaringsdømte [Klager]s rettigheder efter Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Det fremgik blandt andet af artiklen, at [Klager] i sit hjemland Rumænien tidligere blev idømt fem års fængsel i en voldtægtssag.

Dette er ikke korrekt, og [Klager] har klaget til Pressenævnet, idet han rettelig blev idømt 1 års fængsel for voldtægtsforsøg i Rumænien.

Pressenævnet kritiserer Ekstra Bladet for at have bragt den ukorrekte oplysning.

Pressenævnet har pålagt os at bringe ovennævnte meddelelse. Hele kendelsen fra Pressenævnet kan læses på pressenaevnet.dk”

Offentliggørelse af nævnets kendelse skal ske snarest på de af mediets platforme, hvor den påklagede artikel har været bragt. Offentliggørelse skal bestå i en selvstændig artikel med Pressenævnets logo som illustration. Artiklen skal prioriteres, f.eks. med placering på en forside i mindst et døgn efter kritikens offentliggørelse. Pressenævnets offentliggørelsestekst skal bringes uden reklamer i teksten.

Endvidere skal denne artikel være offentligt tilgængelig som en selvstændig artikel i overensstemmelse med prioriteringen af den påklagede artikel, og i en periode svarende til den periode, hvor den påklagede artikel har været tilgængelig.

Endelig skal der oprettes et link med teksten ”Pressenævnet har udtalt kritik af artiklen” direkte til nævnets kendelse på www.pressenaevnet.dk ved starten af brødteksten i den påklagede artikel, hvis den fortsat er tilgængelig på hjemmesiden og ikke er ændret på de punkter, hvor nævnet har udtalt kritik.

Skrifttype og layout bør svare til den opsætning, der i øvrigt anvendes af mediet.